

İşletme Yönetimi Önlisans Programlarında Okutulan Zorunlu Derslerde Muhasebe ve Finans Derslerinin Ağırlığı Üzerine Bir Araştırma

A Research On The Weight of Accounting and Finance Courses in Compulsory Courses in Business Management Associate Programs

Çağatay Mirgen¹ ve Süleyman Emir²

¹Öğr.Gör., Milli Savunma Üniversitesi, KAMYO, İşletme Yönetimi Bölümü, cmirgen@msu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0002-0970-0121

²Öğr.Gör., Milli Savunma Üniversitesi, KAMYO, İşletme Yönetimi Bölümü, semir@msu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0002-3873-2712

MAKALE BİLGİSİ

Anahtar Kelimeler

*Muhasebe ve Finans Dersleri,
Ön Lisans Eğitimi,
İşletme Yönetimi Bölümü*

Makale Geçmişi:

*Geliş Tarihi: 11 Mayıs 2021
Kabul Tarihi: 29 Ağustos 2021*

ARTICLE INFO

Keywords

*Accounting and Finance Courses,
Business Administration,
Associate Degree Program*

Article History:

*Received: 11 May 2021
Accepted: 29 August 2021*

ÖZET

Bir bilgi sistemi olan muhasebe ve finans, karar alıcıların doğru bilgilere ulaşmasında büyük bir önem arz etmektedir. Bu önemin bir gereği olarak, muhasebe ve finansa ilişkin işlemlerin doğru bir şekilde kavranması ve uygulanabilmesi için kaliteli bir eğitim sistemi oluşturmak gerekmektedir. Bu çalışmada, işletme yönetimi önlisans bölümlerinde okutulan zorunlu dersler tespit edilerek bu derslerde muhasebe ve finans derslerinin ağırlığının saptanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Türkiye'deki 64 devlet ve 9 vakıf üniversitesinin işletme yönetimi önlisans programlarına ait ders programları toplanarak sınıflandırılmış ve analize uygun hale getirilerek ders ve ders saatlerinin frekans dağılımları belirlenmiştir. Sonuç olarak, işletme yönetimi önlisans programlarında dört öğrenim döneminde de en çok okutulan derslerin muhasebe ve finans alanına ait derslerden oluştuğu tespit edilmiştir.

ABSTRACT

Accounting and finance, which is an information system, is of great importance for decision makers to access correct information. As a requirement of this importance, it is necessary to establish a quality education system in order to understand and apply the accounting and financial transactions correctly. In this study, it is aimed to determine the weight of accounting and finance courses in these courses by determining the compulsory courses taught in business administration associate degree departments. In this context, business management of 64 state and 9 foundation universities in Turkey of their degree program courses are collected. Then, the frequency distributions of the lessons and lesson hours made suitable for analysis were determined. As a result, it has been determined that the most taught courses in business management associate degree programs in all four education terms consist of courses in the field of accounting and finance.

Yirmi birinci yüzyıl, ticari kuruluş ve endüstriler için büyük bir değişim dönemi olmuştur. Bu değişim, sadece geleneksel konularda bilgili ve teknik beceriye sahip olmanın yeterli olmadığını, aynı zamanda bireysel iş becerilerine sahip bireylere olan ihtiyacın daha fazla olduğunu göstermiştir. Bu doğrultuda, doğru, etkin ve kaliteli bilgiye zamanında ulaşmak küreselleşen dünyada önemli bir konu haline gelmiştir.

Dünyada ekonomik açıdan gelişmiş, bilimsel çalışmaların yapıldığı ve eğitimde gelişimin sağlanabilmesi için arayış içerisinde olan ülkelerde, üzerinde kafa yorulan eğitim programlarından birisi işletme bölümleridir. İşletme eğitiminin kökleri Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'ne dayanmaktadır. Bugün, Amerika'da İşletme alanında eğitim veren çok sayıda kurum/kuruluş bulunmaktadır (Teker, 1998: 14). Avrupa'da da buna benzer bir durum söz konusu olmakla beraber, işletme bölümlerinde okutulan dersler ve bu derslerin içerikleri Amerikan literatüründen türetilmiş durumdadır (Yüksel, 1998: 15). Türkiye'de ise, Cumhuriyet öncesi yıllarda ilk ticaret yüksek okulu 1881'de Fransa'daki "Ecole des Hautes Etudes Commerciales" model

alınarak İstanbul'da kurulmuştur (Kipping, Üsdiken ve Puig, 2004: 100). İşletme eğitimi ilerleyen yıllarda, Hitlerin yönetimi altında bulunan Almanya'dan kaçan bazı yabancı bilim adamları tarafından başlatılmıştır. Bu dönemde, Türk üniversitelerinde görev alan çok sayıda Alman profesör olmuştur. Dolayısıyla Türkiye'de işletme eğitiminin başladığı ilk yıllarda Alman ekolü hakimken, 1960'lı yıllarda bu ekol kendini Amerikan ekolüne bırakmıştır (Yüksel, 1998: 15). Ayrıca, Türkiye'de 1936 yılında "İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi"nin kurulması (Cumhuriyet öncesinde bu eğitim kurumu İstanbul Darülfünun olarak adlandırılmaktaydı) ve 1937 yılında basılarak yayınlanan, "Genel İşletme Ekonomisi" kitabı İşletme eğitimi için önemli yapı taşları olmuştur (Üsdiken, 2003: 127). Ek olarak bu yıllarda İstanbul Üniversitesi, devlet kurumu kimliğiyle lisans düzeyinde eğitim vermekteydi (Sargut, 2009: 52). 1968'li yıllara gelindiğinde ise, İstanbul Üniversitesi bünyesinde doğrudan işletme eğitimi vermek amacıyla İşletme Fakültesi kurulmuştur (Üsdiken, 2003: 128).

Geçmişten günümüze gelinceye kadar birçok değişim ve gelişim geçiren işletme alanı, bireylerin iş sahasında yapacağı temel faaliyetlere odaklanacak şekilde bölümlere ayrılmaya başlamıştır. Bu bölümler arasında, bir bilgi sistemi olan muhasebe ve finans, karar alıcıların doğru bilgilere ulaşmasında büyük bir önem arz etmektedir. Bu önemin bir gereği olarak, muhasebe ve finansla ilişkin işlemlerin doğru bir şekilde kavranması ve uygulanabilmesi için kaliteli bir eğitim sistemi oluşturmak gerekmektedir. Günümüzde "Muhasebe ve Finans" alanına ait olan dersler, dünyanın birçok üniversitesinde farklı bölümler altında okutulmaktadır. Böylece, eskiden daha çok işletme bölümlerinde alt bir bilim dalı olarak yer alan muhasebe ve finansman bölümü, günümüzde tek başına bir bilim dalı haline gelmiştir. Muhasebe ve finans alanında lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim veren pek çok üniversite bulunmasına rağmen, farklı bölümlerde muhasebe ve finans alanına ait dersleri okutan bölümler de bulunmaktadır. Muhasebe ve finans dersleri bulunan ülke ve üniversitelerde, söz konusu derslerin içerik, düzey ve kalitesi bakımından birçok farklılık bulunmaktadır. Hiç şüphesiz ki bunun altında, ülkelerin muhasebe ve finans sistemleri arasında farklılıklar bulunması yatmaktadır. Çünkü muhasebe ve finans alanı, durağan olmayan içerisinde bulunduğu çevre, ekonomi ve kültüre göre sürekli olarak gelişmekte ve değişmektedir (Ünal ve Doğanay, 2009: 118). Bu sürekli gelişim ve değişim, muhasebe ve finans alanını, işletmecilikte, iş dünyasında, mesleki hayatta, yatırım kararlarında ve daha pek çok konuda aranan bir bilim dalı haline getirmiştir. Muhasebe ve finans alanına olan bu ilgi, bu alana ait derslerin farklı bölümlerde okutulmasını sağlamıştır. Bu bölümler arasında İşletme başı çeken bölümlerden birisidir. Ayrıca, muhasebe ve finans derslerine olan ilginin zamanla daha da artması sonucunda, işletme alanında ön lisans düzeyinde eğitim veren "İşletme Yönetimi" gibi Meslek Yüksek Okulu bölümlerinde muhasebe ve finans derslerine ağırlık vermeye başlamışlardır. Türkiye'deki üniversitelerde, muhasebe ve finans derslerinin ağırlığının artmasında ulusal ve uluslararası standartlarla düzenlenmiş ders programlarının olması büyüktür. Ders programlarının bilimsel olarak yeterli olup olmadığı, verilen eğitimin kalitesine doğrudan etki etmektedir (Zaif ve Ayanoglu, 2007: 117). Ayrıca, günümüzde İşletme yönetimi bölümünde yer alan dersler, kullanılan öğretim yöntemleri ve öğrencilerin öğrenme süreçleri önemli birer konu haline gelmiştir (Brown ve Rich, 2020: 84). Bu noktada, işletme bölümlerine ait derslerin uygun bir şekilde ayarlanarak, yeniliklere açık olması sağlanmalıdır.

Bu çalışmada, Türkiye'de "İşletme Yönetimi Bölümü" adı altında eğitim veren önlisans meslek yüksek okullarının ders programları incelenmiş ve bu ön lisans bölümlerinde verilen muhasebe ve finans derslerinin neler olduğu, ders saatleri ve ders sayıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular, çalışmanın yapıldığı 2021 yılına ve İşletme Yönetimi önlisans bölümlerine aittir.

1. LİTERATÜR TARAMASI

Çalışmanın konusuyla ilgili çok fazla çalışma bulunmamasına rağmen, farklı alanları ele alan çalışmalar bulunmaktadır. Çalışmanın konusuna benzer nitelik gösteren çalışmalar aşağıda paragraflar halinde ifade edilmiştir.

Miah ve Solomonides (2021) çalışmalarında, yeni bir işletme yüksek lisans programının kavramsallaştırılması ve tasarımı için çağdaş uygulama ihtiyacını belirlemeye ve bir Avustralya üniversitesinde yeni endüstri beklentilerini dikkate alan bir program oluşturmayı amaçlamaktadırlar. Bu doğrultuda, beş kıdemli veri analitiği uzmanıyla açık uçlu görüşmeler yapmışlardır. Ortaya çıkan sonuçlar, açık kaynaklı araçlara dayalı genel teknik bilginin, belirli endüstri sertifikalarının veya özel becerilerin, teknoloji entegrasyon bilgisinin, pazarlama bilgisinin, proje yönetiminin ve karar vermenin önemli unsurlar olduğunu göstermiştir. Bu bulgulara dayanarak çalışmada, temel öğrenme hedefleri, programın ilk yapısı ve uzmanlık konularıyla ilgili öneriler sunulmuştur. Ayrıca, yüksek öğrenimde yeni uygulamalı dersler oluşturulması gerektiği de ifade edilmiştir.

Heilporn ve Desrochers (2020) çalışmalarında, öğrencilerin öğrenmesini desteklemek için online matematik dersi veren bir işletme fakültesini ele almışlardır. Bu ders öğrencilerin her hafta katılabilecekleri ek dersleri de içermektedir. Çalışmada bu dersin beş yarıyıl boyunca eğitimini alan öğrencilerin yorumları, sistem içeriğinin analizi ve dersin yapılış şeklinin öğrenmeye yaptığı katkı değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışma sürecinin sonunda, öğrenciler öğretim elemanının dönem boyunca varlığının ve dersi takip etmesinin öğrenme süreçlerini olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin büyük çoğunluğu, ders sistemiyle ilgili diğer unsurlar hakkında da olumlu yorumlarda bulunmuşlardır.

Brown ve Rich (2020) çalışmalarında, işletme okullarında uygulanan programların mevcut durumunu değerlendirmektedir. Çalışmada öğrencilerin geribildirimlerinden yararlanılmıştır. “City's Business School”daki işletme yönetimi bölümünün yeniden tasarımı bir vaka örneği kullanılarak değerlendirilmiştir. Öğrenciler geribildirim yoluyla, yeniden tasarlanan programda başarı durumlarını değerlendirmişlerdir. Ayrıca, çalışmada işletme okullarında kullanılan değerlendirme yöntemlerinin yapılan değişikliklerden etkilenme düzeyleri de tartışılmıştır.

Terzi, Şen ve Solak (2013) çalışmalarında, 2012-2013 yılları arasında üniversitelerin Bologna programı için hazırlanmış oldukları işletme bölümüne ait ders programlarının muhasebe eğitimi üzerindeki etkisini ölçmek istemişlerdir. Bu amaçla, Türkiye’deki İşletme bölümlerinin ders programlarını inceleyerek, üniversitelerin ders kredileri ve AKTS’lerini içeren bir liste hazırlamışlar ve karşılaştırma yapmışlardır. Yapılan karşılaştırma sonucunda, devlet üniversitelerinde okutulan muhasebe derslerinin, vakıf üniversitelerine göre sayısal olarak daha fazla olduğu ve bu durumun devlet üniversitelerinde daha kapsamlı bir muhasebe eğitimi verildiği anlamına gelebileceğini ifade etmişlerdir. Fakat, çok daha kesin yargılara varabilmek için muhasebe dersini veren öğretim elemanlarının sayısı, tecrübesi, dersin verildiği mekân vb. gibi faktörlerinde dikkate alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Ek olarak, çalışma sonucunda Türkiye’de Bologna programının henüz oturmamış olduğu da söylenmiştir.

Özkul (2012) çalışmasında, Türkiye’deki işletme eğitiminin tarihsel gelişimiyle ilgili bir derleme yapmış ve 19.yüzyılda yükseköğretim kurumlarının vermiş olduğu işletme eğitimi değerlendirmiştir. Çalışma sonucunda, geçmişte Türkiye’de işletme eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında Fransızcanın zorunlu tutulduğu ve muhasebe kitaplarının Fransızcadan çevrilerek literatür oluşturulduğu ifade edilmiştir.

Subaşı ve Demir (2009) çalışmalarında, muhasebe derslerinin yoğunluk gösterdiği işletme bölümlerinin (Türkiye’deki devlet ve vakıf üniversitelerinin) ders programlarını incelemişler ve okutulan muhasebe derslerinin durum analizini yapmışlardır. Analiz sonucunda, Türkiye’de muhasebe derslerinin 170 farklı isimle ders olarak verildiğini ve devlet üniversitelerinin vakıf üniversitelerine göre zorunlu muhasebe dersleri açısından sayıca fazla olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca, devlet üniversitelerinde tüm dönemlerde zorunlu muhasebe eğitimi verilirken, vakıf üniversitelerinde daha çok ikinci ve üçüncü dönemlerde zorunlu muhasebe dersleri olduğu ifade edilmiştir.

Zaif ve Ayanoğlu (2007) çalışmalarında, muhasebe dersi veren devlet ve vakıf üniversitelerinin eğitim kalitesine etki eden faktörleri belirlemeye çalışmışlardır. Bu amaçla, muhasebe derslerinin sayısı ve kredisi, derslerin içeriği, modern eğitim araç gereçlerinin kullanımı, eğitim kurumlarının fiziki imkanları gibi unsurlar değerlendirilmiştir. Çalışmada, muhasebe derslerinin kredi ve sayılarının yeterli düzeyde olmasının, eğitim kalitesi açısından olumlu olarak değerlendirilebileceği ifade edilmiştir. Çalışma sonucunda, Türkiye’de üniversiteler arasında muhasebe dersleri açısından farklılıklar bulunduğu, aynı isme sahip derslerin ortak bir kredi ve içeriğe sahip olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, Türkiye’de Erasmus, Socrates vb. akreditasyon çalışmalarının tüm üniversitelerde tamamlanmamış olduğu ifade edilmiştir.

Yelkikalan ve Pazarçık (2005) çalışmalarında, Türkiye’deki işletme eğitiminin küresel değişimlere ne düzeyde uyum sağladığını belirlemek ve çıkarımlarda bulunmak istemişlerdir. Bu amaçla, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nin İşletme Bölümü’ne ait 1994-2005 yılları arasındaki ders programları, küresel olarak gelişim gösteren işletme alanıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, ilgili yıllarda ders programında yapılan değişiklikler, eklenen ve çıkarılan derslere ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Çürük ve Doğan (2001) çalışmasında, gelişmekte olan ülkelerde verilen muhasebe eğitiminin ülke şartlarına uygunluğu ile ihtiyaçlara cevap verme düzeyini tespit eden çalışma sayısının yetersiz olduğunu belirtmiş ve Türkiye’deki üniversitelerin vermiş olduğu muhasebe eğitimlerinin işletmelerin ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığını değerlendirmek istemişlerdir. Çalışma sonucunda, Türkiye’deki üniversitelerin vermiş olduğu muhasebe eğitiminin işletme taleplerini karşılamadığı yorumu yapılmıştır.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Muhasebe ve finans önemli bir işletme fonksiyonudur. Bir işletmenin başarılı olabilmesi tüm fonksiyonların işletme amaçları doğrultusunda düzgün ve koordineli bir şekilde yönetilmesine bağlıdır. Muhasebe ve finans yardımıyla elde edilen bilgilerin kullanılabilmesi için de personelin gerekli donanımına sahip olması, ilgili konulara yönelik verilen eğitimden geçmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, üniversitelerde okutulan derslerin mesleki hayata geçmeden önce bir alt yapı oluşturması büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, Türkiye’deki meslek yüksekokullarının İşletme Yönetimi Bölümlerinde okutulan zorunlu derslerin ve bu dersler içinde muhasebe ve finans derslerinin ağırlığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, meslek yüksek okullarında verilen zorunlu ders sayılarının ve ders saatlerinin tespit edilmesi, zorunlu dersler içinde muhasebe ve finans derslerinin ağırlığının tespit edilerek işletme yönetimi bölümleri için ilgili derslerin hangi yoğunlukta işlendiği belirlenmeye çalışılmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

3.1. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırları

Araştırma kapsamında, İşletme Yönetimi Bölümlerine ait ders programlarına ulaşmak için Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından hazırlanan önlisans atlasından yararlanılmış ve ilgili üniversitelerin internet sitelerinden ders programlarına ulaşılmıştır. Buna göre, İşletme Yönetimi Bölümü bulunan 126 adet devlet, 10 adet vakıf üniversitesine ait meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Çalışma kapsamına, İkinci Öğretim, Uzaktan Öğretim Programları ve K.K.T.C.'de bulunan bölümler dahil edilmemiştir. Bazı üniversitelerin bünyesinde bulunan farklı meslek yüksek okullarının birçoğunda, İşletme Yönetimi Bölümü'nün olduğu ve aynı üniversite bünyesinde eğitim vermeleri dolayısıyla benzer ders programlarına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Bu nedenle, aynı üniversite bünyesinde bulunan meslek yüksek okullarından en fazla iki tanesi analize dahil edilmiştir. Üniversite bazında değerlendirildiğinde ise 63 tane üniversite ve yine 10 tane vakıf üniversitesinde İşletme Yönetimi Bölümü bulunmaktadır. Her üniversiteye ait en az bir İşletme Yönetimi Bölümü analize dahil edilmek istenmesine rağmen, ders programlarına ulaşılamayan iki devlet üniversitesi (Yozgat Bozok Üniversitesi /Sosyal Bilimler MYO ve Munzur Üniversitesi/Tunceli MYO) çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Benzer şekilde ders programına ulaşılamayan bir vakıf üniversitesi de değerlendirmeye alınmamıştır. Bazı üniversitelerin ise, iki adet meslek yüksek okulu araştırmaya dahil edilmiştir (Afyon Kocatepe Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Düzce Üniversitesi ve Gaziantep Üniversitesi).

Tablo 1. Araştırma Kapsamındaki Devlet Üniversitelerine Ait Meslek Yüksek Okulları

Meslek Yüksekokulları (Devlet)	
● Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	● Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Afyon Kocatepe Üniversitesi Bolvadin MYO	● Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni. Sosyal Bilimler MYO
● Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı MYO	● Karabük Üniversitesi Safranbolu MYO
● Akdeniz Üniversitesi Manavgat MYO	● Kastamonu Üniversitesi MYO
● Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Gazipaşa Mustafa Rahmi Büyükballi MYO	● Kayseri Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Amasya Üniversitesi Gümüşhacıköy Hasan Duman MYO	● Kırıkkale Üniversitesi Fatma Şenses Sosyal Bil MYO
● Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu MYO	● Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Aydın Adnan Menderes Üniversitesi MYO	● Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Balıkesir Üniversitesi Balıkesir MYO	● Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Kütahya Sos. Bil. MYO
● Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi Gönen MYO	● Malatya Turgut Özal Üniversitesi Akçadağ MYO
● Bartın Üniversitesi Bartın MYO	● Mardin Artuklu Üniversitesi MYO
● Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	● Mersin Üniversitesi Anamur MYO
● Bingöl Üniversitesi Bingöl Sosyal Bilimler MYO	● Milli Savunma Üniversitesi Kara Astersubay MYO
● Bolu Abant İzzet Baysal Gerede MYO	● Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Muğla MYO
● Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Bolu MYO	● Necmettin Erbakan Üniversitesi Seydişehir MYO
● Burdur Mehmet Akif Ersoy Üni. Bucak Hikmet Tolunay MYO	● Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde Sos. Bil. MYO
● Bursa Uludağ Üniversitesi Keles MYO	● Ondokuz Mayıs Üniversitesi Havza MYO
● Celal Bayar Üniversitesi Saruhanlı MYO	● Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga MYO	● Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Osmaniye MYO
● Çankırı Karatekin Üniversitesi MYO	● Pamukkale Üniversitesi Kale MYO
● Dicle Üniversitesi Çermik MYO	● Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bil. MYO
● Düzce Üniversitesi Akçakoca MYO	● Sakarya Uygulamalı Bil. Üniversitesi Ferizli MYO
● Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	● Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Ege Üniversitesi Ege MYO	● Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	● Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Cumhuriyet Sos. Bil. MYO
● Gaziantep Üniversitesi İslahiye MYO	● Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Saray MYO
● Gaziantep Üniversitesi Naci Topçuoğlu MYO	● Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat MYO
● Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	● Trabzon Üniversitesi Beşikdüzü MYO
● Harran Üniversitesi Şanlıurfa Sosyal Bilimler MYO	● Trakya Üniversitesi Havsa MYO
● Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO	● Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO
● Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Isparta MYO	● Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van MYO
● İnönü Üniversitesi Malatya MYO	● Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Zonguldak MYO

Araştırma kapsamına dahil edilen devlet üniversitelerine ait meslek yüksekokulları, yukarıdaki Tablo 1.'de gösterilmiştir. Buna göre, 64 devlet üniversitesine ait meslek yüksekokulu araştırma kapsamına alınmıştır.

Tablo 2. Araştırma Kapsamındaki Vakıf Üniversitelerine Ait Meslek Yüksek Okulları

Meslek Yüksekokulları (Vakıf)	
● Başkent Üniversitesi (Kahramankazan MYO)	● İstanbul Kültür Üniversitesi (MYO)
● Beykent Üniversitesi MYO	● İstanbul Okan Üniversitesi (MYO)
● İstanbul Arel Üniversitesi MYO	● Nişantaşı Üniversitesi (Nişantaşı MYO)
● İstanbul Aydın Üniversitesi (Anadolu Bil MYO)	● Ufuk Üniversitesi MYO
● İstanbul Esenyurt Üniversitesi (MYO)	

Araştırma kapsamına dahil edilen vakıf üniversitelerine ait meslek yüksekokulları, yukarıdaki Tablo 2.'de gösterilmiştir. Buna göre 9 adet vakıf üniversitesine ait meslek yüksekokulu araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Bu kapsamda, toplamda 73 devlet ve vakıf üniversitesine ait meslek yüksekokullarının İşletme Yönetimi Bölümü ders programları incelenmiştir.

İşletme Yönetimi Bölümlerinde verilen dersler, meslek yüksekokullarının belirlemiş oldukları müfredata bağlı olarak büyük farklılıklar göstermektedir. Bunun yanında birçok ders içerik olarak aynı veya benzer olmasına rağmen farklı isimlendirilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen tüm meslek yüksek okullarında verilen zorunlu derslere ait isimler ise aşağıdaki Tablo 3.'de gösterilmiştir (YÖK Ortak Zorunlu Dersler; Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil Dersleri ile Matematik dersleri dahil edilmemiştir).

Tablo 3. Meslek Yüksekokulları İşletme Yönetimi Bölümlerinde Verilen Dersler

• Anayasa Hukuku	• İktisat I	• Muhasebe I
• Araştırma Projesi	• İktisat II	• Muhasebe II
• Araştırma Yöntem ve Teknik.	• İletişim	• Muhasebe İlkeleri
• Araştırma Yöntemleri	• İletişim ve Bilgi Yönetimi	• Muhasebe İşlemleri
• Araştırma Yöntemleri ve Seminer	• İletişim ve Etik	• Muhasebe Paket Programları
• Araştırma Yöntemleri ve Teknik.	• İletişim ve Halkla İlişkiler	• Muhasebe Standartları
• Ar-Ge ve Yenilik	• İletişime Giriş	• Muhasebe Uyg. ve Ticari Belgeler
• Avrupa Birliği ve İşletmecilik	• İnovasyon ve Proje Yönetimi	• Muhasebeye Giriş
• Banka Muhasebesi	• İnsan Kaynakları	• Müşteri İlişkileri Yönetimi
• Bilgi ve İletişim Teknolojileri	• İnsan Kaynakları Yönetimi	• Örgüt Teorisi
• Bilgi ve İletişim Teknolojileri I	• İstatistik	• Örgütlerde Davranış
• Bilgi ve İletişim Teknolojileri II	• İstatistik I	• Örgütsel Davranış
• Bilgi ve İletişim Teknolojisi I	• İstatistik II	• Para Banka
• Bilgisayar Büro Programları	• İstatistik Paket Programları	• Para ve Banka
• Bilgisayarlı Muhasebe	• İş Etiği	• Para ve Sermaye Piyasaları
• Bilgisayarlı Muhasebe I	• İş Sağlığı ve Güvenliği	• Pazar Araştırması
• Bilgisayarlı Muhasebe II	• İş Sağlığı ve İş Güvenliği	• Pazarlama
• Bilgisayarlı Muhasebe Uyg.	• İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku	• Pazarlama Araştırması
• Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknik.	• İş Yeri Uygulaması	• Pazarlama İlkeleri
• Borçlar Hukuku	• İşe Alım ve Mülakat Teknik.	• Pazarlama ve Satış Teknik.
• Borçlar Hukuku Bilgisi	• İşletme	• Pazarlama ve Satış Yönetimi
• Büro Yönetimi ve İletişim	• İşletme Becerileri	• Pazarlama Yönetimi
• Büro Yönetimi ve İletişim Teknik.	• İşletme Becerileri Grup Çalışması	• Pazarlama Yönetimi I
• Çağdaş Yönetim Yaklaşımları	• İşletme Bilimine Giriş	• Pazarlama Yönetimi II
• Davranış Bilimleri	• İşletme Çevresinde Güncel Yaklaşımlar	• Pazarlamaya Giriş
• Demokrasi ve Sivil Toplum	• İşletme Finansmanı	• Proje Analizi ve Değerlendirme
• Dış Ticaret İşlemleri	• İşletme Hukuku	• Proje Yönetimi
• Dış Ticaret İşlemleri Muhasebesi	• İşletme I	• Proje Yönetimi I
• Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi	• İşletme II	• Proje Yönetimi II
• Dijital Okuryazarlık	• İşletme Kararlarının Alınması	• Proje Yönetimi ve Uyg.
• Dönem Sonu Muhasebe İşlemleri	• İşletme Stratejileri	• Risk Yönetimi
• Ekonomi	• İşletme Yöneticiliği	• Satış ve Pazarlama Teknik.
• Ekonomi I	• İşletme Yönetimi	• Satış Yönetimi
• Ekonomi II	• İşletme Yönetimi I	• Sermaye Piyasası
• Envanter Bilanço	• İşletme Yönetimi II	• Sermaye Piyasası İşlemleri
• Envanter İşlemleri ve Bilanço	• İşletme Yönt. Yönlendirilmiş Çalışma	• Sosyal Bilimlerde Araştırma Yönt.
• E-Ticaret	• İşletmeciliğe Giriş	• Sosyal Bilimlerde İstatistik
• Etik	• İşletmecilik Uyg. I	• Sosyolojiye Giriş
• Finans Matematiği	• İşletmecilik Uyg. II	• Sözleşme Yönetimi
• Finansal Analiz	• İşlt. Bilgi Teknolojikeri Kullanımı I	• Stratejik Yönetim
• Finansal Muhasebe	• İşletmelerde Bilgisayar Uyg.	• Şirketler Muhasebesi
• Finansal Muhasebe I	• İşletmelerde Etik	• Tedarik Zinciri Yönetimi
• Finansal Muhasebe II	• İşletmeye Giriş	• Tekn. İnovasyon ve Girişimcilik
• Finansal Okuryazarlık	• İşlt. Prob. Çözme ve Karar verme Süreçleri	• Temel Ekonomi
• Finansal Piyasalar ve Yatırım Araçları	• İşlt. Stratejilerinde Güncel Yaklaşımlar	• Temel Hukuk
• Finansal Yatırım Araçları	• İşyeri Eğitimi	• Temel Hukuk Bilgisi
• Finansal Yönetim	• İşyeri Eğitimi Uyg.	• Temel İletişim
• Finansın Temelleri	• Kalite Güvence ve Standartları	• Temel Pazarlama
• Genel Ekonomi	• Kalite Güvencesi ve Kalite Yönetim Sist.	• Temel Pazarlama Ticaret Hukuk Bilgisi
• Genel Hukuk	• Kalite Yönetim Sistemleri	• Ticaret Hukuku
• Genel Hukuk Bilgisi	• Kalite Yönetimi	• Ticaret Hukuku Bilgisi
• Genel İşletme	• Kamu Maliyesi	• Ticari Belgeler
• Genel İşletme I	• Kamu Yönetimi	• Ticari Belgeler ve Uygulama
• Genel İşletme II	• Kariyer Planlama	• Toplam Kalite Yönetimi
• Genel İşletmecilik Bilgisi	• Kariyer Planlaması	• Toplum Bilim
• Genel Muhasebe	• Kariyer ve Yaşam Dersi	• Tüketici Davranışları
• Genel Muhasebe I	• Kariyer Yönetimi	• Türk vergi Sistemi

<ul style="list-style-type: none"> • Genel Muhasebe II • Girişimcilik • Girişimcilik I • Girişimcilik II • Girişimcilik ve İşletme Yöneticiliği I • Girişimcilik ve Küçük İşt. Yöneticiliği • Girişimcilik ve Küçük İşt. Yönetimi • Girişimcilik ve Örgüt Kültürü • Vergi Hukuku • Girişimcilik ve Proje Yönetimi • Güncel Yönetim Teknik. • Halka İlişkiler ve İletişim • Halka İlişkiler Yönetimi • Halkla İlişkiler • Halkla İlişkiler ve İletişim • Hukuk Bilgisi • Hukuka Giriş • Hukuka Giriş ve Savunma Mevzuatı • Hukukun Temel Kavramları • İktisada Giriş • İktisada Giriş I • İktisada Giriş II 	<ul style="list-style-type: none"> • Kıymetli Evrak Hukuku • Kişisel ve Profesyonel Gelişim • Kongre ve Fuar Yönetimi • Kriz Yönetimi • Kurumsal Yönetim • Liderlik ve Yönetişim • Lojistik • Lojistik Yönetimi • Makro Ekonomi • Makro İktisat • Mali Tablolar Analizi • Maliyet Analizi • Maliyet Muhasebesi • Marka ve Marka Yönetimi • Marka Yönetimi • Mesleki Beceri Kazandırma • Mesleki Çalışma ve Seminer I • Mesleki Çalışma ve Seminer II • Mikro Ekonomi • Mikro İktisat • Muhasebe Denetimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Türkiye Ekonomisi • Uluslararası İşletmecilik • Uluslararası Pazarlama • Uygulamalı Girişimcilik • Uygulamalı İstatistik • Üniversite Kültürü • Üretim Sistemleri • Üretim Yönetimi • Vergi Hukukuna Giriş • Yenilik Yönetimi • Yönetim Bilgi Sistemleri • Yönetim Bilişim Sistemleri • Yönetim Muhasebesi • Yönetim Organizasyon • Yönetim Organizasyon II • Yönetim ve Organizasyon • Yönetim ve Organizasyon I • Yönetimde Güncel Yaklaşımlar • Yönlendirilmiş Çalışma • Yönlendirilmiş Çalışma I • Yönlendirilmiş Çalışma II
--	---	--

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Meslek yüksekokullarının İşletme Yönetimi Bölümleri ders programlarından toplanan veriler öncelikle Microsoft Excel yardımıyla dönemler baz alınarak sınıflandırılmış ve analize uygun hale getirilmiştir. Daha sonra elde edilen verilerin frekans dağılımı belirlenmiştir. Araştırma grubundan elde edilen verilerin frekans dağılımı Stata 14.1 yardımı ile analiz edilmiştir. Derslerin sınıflandırması yapılırken dönemlerdeki verilme sıklığı dikkate alınmıştır. Verilen diğer dersler, ana dersler ile kıyaslandığında sayısal olarak çok az olması nedeniyle bir grupta toplanmıştır.

Araştırma kapsamında analize dahil edilen tüm meslek yüksekokullarının işletme yönetimi bölümlerinde eğitimi verilen derslere ait sınıflandırma ise, aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 4. Birinci Dönem Derslerinin Sınıflandırılması

İşletme I	Muhasebe ve Finans I	İktisat I	Hukuk I
<ul style="list-style-type: none"> • Genel İşletme • Genel İşletme I • Genel İşletmecilik Bilgisi • İşletme • İşletme Bilimine Giriş • İsl. Çevresinde Güncel Yak. • İşletme I • İşletme Yönetimi I • İşletmeciliğe Giriş • İşletmeye Giriş 	<ul style="list-style-type: none"> • Genel Muhasebe • Genel Muhasebe I • Finansal Muhasebe • Finansal Muhasebe I • Muhasebe I • Muhasebeye Giriş • Finansın Temelleri 	<ul style="list-style-type: none"> • İktisada Giriş • İktisada Giriş I • İktisat I • Genel Ekonomi • Ekonomi • Ekonomi I • Mikro Ekonomi • Mikro İktisat 	<ul style="list-style-type: none"> • Genel Hukuk • Genel Hukuk Bilgisi • Hukuk Bilgisi • Hukuka Giriş • Hukukun Temel Kavramları • Temel Hukuk • Temel Hukuk Bilgisi
Verilen Diğer Dersler I			
<ul style="list-style-type: none"> • Araştırma Yöntemleri • Bilgi ve İletişim Tekn. • Bilgi ve İletişim Tekn. I • Büro Yönetimi ve İletişim • Büro Yönetimi ve İletişim Teknikleri • Davranış Bilimleri • E-Ticaret 	<ul style="list-style-type: none"> • Etik • Girişimcilik I • Halkla İlişkiler ve İletişim • İletişim • İletişime Giriş • İstatistik • İş Etiği 	<ul style="list-style-type: none"> • İş Sağlığı ve Güvenliği • Kamu Yönetimi • Kariyer Planlama • Kariyer ve Yaşam Dersi • Müşteri İlişkileri Yönetimi • Örgütlerde Davranış • Örgütsel Davranış • Pazarlama 	<ul style="list-style-type: none"> • Pazarlama İlkeleri • Pazarlama Yönetimi • Sözleşme Yönetimi • Temel Pazarlama • Ticari Belgeler • Üniversite Kültürü • Yönetim ve Organizasyon • Yönlendirilmiş Çalışma I

Birinci dönemde okutulan derslerin büyük çoğunluğu genel muhasebe, genel işletme, iktisat ve hukuk derslerinden oluşmaktadır. Birçok ders aynı içerikle fakat farklı isimlerle verilmektedir (Örneğin; Genel İşletme I, İşletme Yönetimi I, İşletmeciliğe Giriş ve İşletmeye Giriş). Bu nedenle birinci dönem derslerinin sınıflandırılması temel alan ve ders içerikleri dikkate alınarak yapılmıştır. Bu bağlamda benzer içerikli ve benzer isimli dersler; İşletme I, Muhasebe ve Finans I, İktisat I, Hukuk I çatısı altında toplanarak sınıflandırılmıştır. Farklı fakat derslerin verilme sıklığı çok az olanlar ise Verilen Diğer Dersler I ismi altında kategorize edilmiştir.

Tablo 5. İkinci Dönem Derslerinin Sınıflandırılması

İşletme II	Muhasebe ve Finans II	İktisat II	Hukuk II
<ul style="list-style-type: none"> Genel İşletme Genel İşletme II İşletme II İşletme Yöneticiliği İşletme Yönetimi İşletme Yönetimi II 	<ul style="list-style-type: none"> Genel Muhasebe II Genel Muhasebe II Dönem Sonu Muhasebe İşlemleri Finansal Muhasebe II Muhasebe II Muhasebe İlkeleri Muhasebe Uygulamaları ve Ticari Belgeler Envanter İşlemleri ve Bilanço 	<ul style="list-style-type: none"> Makro Ekonomi Makro İktisat İktisada Giriş II İktisat II Ekonomi II Mikro Ekonomi Mikro İktisat 	<ul style="list-style-type: none"> İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Hukukun Temel Kavramları İşletme Hukuku Borçlar Hukuku Şirketler Muhasebesi Temel Hukuk Ticaret Hukuk Bilgisi Ticaret Hukuku Ticaret Hukuku Bilgisi
İstatistik			
<ul style="list-style-type: none"> İstatistik 			
Verilen Diğer Dersler II			
<ul style="list-style-type: none"> Araştırma Yöntem ve Teknikleri Araştırma Yöntemleri ve Seminer Bilgi ve İletişim Teknolojileri Bilgi ve İletişim Teknolojileri II Bilgisayar Büro Programları Büro Yönetimi ve İletişim Teknikleri Davranış Bilimleri Dijital Okuryazarlık E-Ticaret Finans Matematiği Girişimcilik Girişimcilik ve Proje Yönetimi Halka İlişkiler Yönetimi Halkla İlişkiler Halkla İlişkiler ve İletişim İletişim İşletme Becerileri Grup Çalışması 	<ul style="list-style-type: none"> İşl. Kararlarının Alınması İşletme Stratejilerinde Güncel Yaklaşımlar İşletmelerde Bilgisayar Uygulamaları İşletmelerde Etik İşletmelerde Problem Çözme ve Karar verme Süreçleri Kalite Güvencesi ve Kalite Yönetim Sistemleri Kalite Yönetim Sistemleri Kalite Yönetimi Kamu Maliyesi Kariyer Planlaması Kariyer Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> Kongre ve Fuar Yönetimi Lojistik Müşteri İlişkileri Yönetimi Örgütsel Davranış Pazarlama Pazarlama İlkeleri Pazarlama Yönetimi İletişim ve Bilgi Yönetimi İletişim ve Etik İletişim ve Halkla İlişkiler İnsan Kaynakları İnsan Kaynakları Yönetimi İş Sağlığı ve Güvenliği 	<ul style="list-style-type: none"> İş Sağlığı ve İş Güvenliği İş Yeri Uygulaması İşletme Becerileri Proje Analizi ve Değerlendirme Sosyal Bilimlerde İstatistik Temel İletişim Ticari Belgeler Toplam Kalite Yönetimi Toplum Bilim Üretim Yönetim Üretim Yönetimi Yönetim Bilişim Sistemleri Yönetim Organizasyon Yönetim ve Organizasyon Yönlendirilmiş Çalışma II

İkinci döneme ait derslerde yapılan sınıflandırma için birinci dönemde dikkate alınan esaslar aynı şekilde uygulanmıştır. Bu kapsamda okutulan tüm dersler, İşletme II, Muhasebe ve Finans II, İktisat II, Hukuk II, İstatistik ve Verilen Diğer Dersler II adıyla sınıflandırılmıştır. Bu dönemde de Verilen Diğer Dersler II sınıfındaki derslerin sayısının oldukça az olması sınıflandırma kriteri olarak dikkate alınmıştır.

Tablo 6. Üçüncü Dönem Derslerinin Sınıflandırılması

Örgütsel Davranış	İnsan Kaynakları	Üretim Yönetimi	Halkla İlişkiler
<ul style="list-style-type: none"> Örgütsel Davranış Örgüt Teorisi 	<ul style="list-style-type: none"> İnsan Kaynakları 	<ul style="list-style-type: none"> Üretim Yönetimi Üretim Sistemleri Lojistik Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> Halkla İlişkiler
Dış Ticaret İşlemleri			
<ul style="list-style-type: none"> Dış Ticaret İşlemleri 		<ul style="list-style-type: none"> Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi 	
Yönetim Organizasyon			
<ul style="list-style-type: none"> Güncel Yönetim Teknikleri 	<ul style="list-style-type: none"> Liderlik ve Yönetişim İşletme Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> Stratejik Yönetim 	<ul style="list-style-type: none"> Yönetim Organizasyon Yönetim ve Organizasyon
Pazarlama			
<ul style="list-style-type: none"> Pazarlama Pazarlama İlkeleri Tüketici Davranışları 	<ul style="list-style-type: none"> Pazarlama ve Satış Teknikleri E-Ticaret 	<ul style="list-style-type: none"> Pazarlama Yönetimi Pazarlama Yönetimi I Satış Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> Pazarlamaya Giriş Müşteri İlişkileri Yönetimi
Hukuk III			
<ul style="list-style-type: none"> İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku 	<ul style="list-style-type: none"> Vergi Hukukuna Giriş Borçlar Hukuku Bilgisi 	<ul style="list-style-type: none"> Ticaret Hukuku Vergi Hukuku 	<ul style="list-style-type: none"> Hukuka Giriş ve Savunma Mevzuatı Kıymetli Evrak Hukuku
Muhasebe ve Finans III			
<ul style="list-style-type: none"> Bilgisayarlı Muhasebe Bilgisayarlı Muhasebe I Mali Tablolarda Analizi Maliyet Analizi 	<ul style="list-style-type: none"> Muhasebe Denetimi Muhasebe İşlemleri Muhasebe Paket Programları Maliyet Muhasebesi 	<ul style="list-style-type: none"> Yönetim Muhasebesi Şirketler Muhasebesi Finansal Piyasalar ve Yatırım Araçları 	<ul style="list-style-type: none"> Finansal Yönetim Para ve Sermaye Piyasaları İşletme Finansmanı Sermaye Piyasası
Verilen Diğer Dersler III			
<ul style="list-style-type: none"> Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri Ar-Ge ve Yenilik Yönlendirilmiş Çalışma Yönlendirilmiş Çalışma I Girişimcilik 	<ul style="list-style-type: none"> Proje Yönetimi Risk Yönetimi Yenilik Yönetimi Makro İktisat Proje Yönetimi ve Uygulamaları 	<ul style="list-style-type: none"> İletişim ve Etik Ticari Belgeler Ticari Belgeler ve Uygulama Toplam Kalite Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği Kamu Maliyesi Kişisel ve Profesyonel Gelişim Mesleki Çalışma ve Seminer I İstatistik

<ul style="list-style-type: none"> • Girişimcilik I • Girişimcilik ve İşletme Yöneticiliği I • Proje Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Temel Ekonomi • Türkiye Ekonomisi • Ekonomi II • Uluslararası İşletmecilik • Uygulamalı İstatistik • İletişim 	<ul style="list-style-type: none"> • İşletmecilik Uygulamaları I • Kalite Güvence ve Standartları • Kalite Yönetim • Kalite Yönetim Sistemleri 	<ul style="list-style-type: none"> • İstatistik I • Para Banka • Para ve Banka • Türk vergi Sistemi
--	--	--	---

Üçüncü ve dördüncü dönemlerde derslere ilişkin çeşitlilik artmakla beraber sınıflandırma kriterleri aynı ilk iki dönemde olduğu gibi yapılmıştır. Sınıflandırmaya ilişkin detaylar yukarıdaki Tablo 6. ve aşağıdaki Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7. Dördüncü Dönem Derslerinin Sınıflandırılması

Muhasebe ve Finans IV			
<ul style="list-style-type: none"> • Finansal Analiz • Finansal Yatırım Araçları • Finansal Yönetim • Banka Muhasebesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Bilgisayarlı Muhasebe • Bilgisayarlı Muhasebe II • Bilgisayarlı Muhasebe Uygulamaları • Envanter Bilanço 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali Tablolar Analizi • Maliyet Muhasebesi • Yönetim Muhasebesi • Dış Ticaret İşlemleri Muhasebesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Sermaye Piyasası İşlemleri • Şirketler Muhasebesi • Muhasebe Standartları • Finansal Okuryazarlık
Örgütsel Davranış	İnsan Kaynakları Yönetimi	Üretim Yönetimi	Hukuk IV
<ul style="list-style-type: none"> • Örgütsel Davranış 	<ul style="list-style-type: none"> • İnsan Kaynakları Yönetimi • İşe Alım ve Mülakat Teknikleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Üretim Yönetimi • Lojistik • Lojistik Yönetimi • Tedarik Zinciri Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> • İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku • Anayasa Hukuku • Borçlar Hukuku • Ticaret Hukuku
Yönetim Organizasyon			
<ul style="list-style-type: none"> • Yönetim Organizasyon 	<ul style="list-style-type: none"> • Yönetim ve Organizasyon II • Stratejik Yönetim 	<ul style="list-style-type: none"> • İşletme Stratejileri • Çağdaş Yönetim Yaklaşımları 	<ul style="list-style-type: none"> • Yönetimde Güncel Yaklaşımlar • Yönetim ve Organizasyon
Girişimcilik			
<ul style="list-style-type: none"> • Girişimcilik • Girişimcilik II 	<ul style="list-style-type: none"> • Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği/Yönetimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Girişimcilik ve Örgüt Kültürü 	<ul style="list-style-type: none"> • Uygulamalı Girişimcilik • Teknoloji İnovasyon ve Girişimcilik
Verilen Diğer Dersler IV		Pazarlama	
<ul style="list-style-type: none"> • Araştırma Projesi • Araştırma Yöntemleri • Avrupa Birliği ve İşletmecilik • Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri • Demokrasi ve Sivil Toplum • İnovasyon ve Proje Yönetimi • İstatistik • İstatistik II 	<ul style="list-style-type: none"> • İş Yeri Uygulaması • İşletme Yönetimi • Yönlendirilmiş Çalışma • İşletmecilik Uygulamaları II • İşyeri Eğitimi • İşyeri Eğitimi Uygulamaları • Kamu Maliyesi • Kriz Yönetimi • Kurumsal Yönetim • Mesleki Beceri Kazandırma • Proje Yönetimi II • Mesleki Çalışma ve Seminer II 	<ul style="list-style-type: none"> • İş Etiği • İş Sağlığı ve Güvenliği Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri • Sosyolojiye Giriş • Ticari Belgeler • Toplam Kalite Yönetimi • Yönetim Bilgi Sistemleri • Yönlendirilmiş Çalışma • Yönlendirilmiş Çalışma II • İstatistik Paket Programları • Türk Vergi Sistemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Pazar Araştırması • Pazarlama • Pazarlama Araştırması • Pazarlama ve Satış Yönetimi • Pazarlama Yönetimi • Pazarlama Yönetimi II • Uluslararası Pazarlama • Marka ve Marka Yönetimi • Marka Yönetimi • Müşteri İlişkileri Yönetimi • Satış ve Pazarlama Teknikleri • E-Ticaret • Tüketici Davranışları • Satış Yönetimi

Son olarak genel değerlendirmede kullanılmak üzere, işletme yönetimi bölümü eğitimi boyunca (yani dört dönemde) okutulan dersler tekrar bir sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bunun nedeni aynı veya benzer derslerin farklı dönemlerde de verilmesi ve sayısal olarak az olan derslerin diğer dersler sınıflandırmasına girmesidir. Bu derslere ilişkin genel değerleri ortaya koymak adına dört dönem baz alınarak ders sınıflandırılmasına gidilmiştir. Yapılan son sınıflandırmaya ilişkin açıklamalar Tablo 8’de gösterilmektedir.

Tablo 8. Genel Değerlendirme için Tüm Derslerin Sınıflandırılması

GENEL İŞLETME			
<ul style="list-style-type: none"> • Genel İşletme • Genel İşletme I • Genel İşletme II • Genel İşletmecilik Bilgisi • İşletme 	<ul style="list-style-type: none"> • İşletme Bilimine Giriş • İşletme Çevresinde Güncel Yaklaşımlar • İşletme I • İşletme II 	<ul style="list-style-type: none"> • İşletme Yöneticiliği • İşletme Yönetimi • İşletme Yönetimi I • İşletme Yönetimi II • 	<ul style="list-style-type: none"> • İşletmecilik Uygulamaları I • İşletmeciliğe Giriş • İşletmelerde Bilgi Teknolojileri Kullanımı I • İşletmeye Giriş
YÖNETİM ORGANİZASYON			
<ul style="list-style-type: none"> • Çağdaş Yönetim Yaklaşımları • Güncel Yönetim Teknikleri • İşletme Stratejileri 	<ul style="list-style-type: none"> • İşletme Stratejilerinde Güncel Yaklaşımlar • İşletme Yönetimi • Liderlik ve Yönetişim 	<ul style="list-style-type: none"> • Stratejik Yönetim • Yönetim Bilişim Sistemleri • Yönetim Organizasyon • Yönetim Organizasyon II 	<ul style="list-style-type: none"> • Yönetim ve Organizasyon • Yönetim ve Organizasyon I • Yönetimde Güncel Yaklaşımlar
İKTİSAT			
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi • Ekonomi I • Ekonomi II 	<ul style="list-style-type: none"> • İktisada Giriş • İktisada Giriş I • İktisada Giriş II 	<ul style="list-style-type: none"> • İktisat II • Makro Ekonomi • Makro İktisat 	<ul style="list-style-type: none"> • Mikro İktisat • Para Banka • Para ve Banka

• Genel Ekonomi	• İktisat I	• Ekonomi	• Temel Ekonomi • Türkiye Ekonomisi
PAZARLAMA			
• E-Ticaret • Marka ve Marka Yönetimi • Marka Yönetimi • Müşteri İlişkileri Yönetimi • Pazar Araştırması	• Pazarlama • Pazarlama Araştırması • Pazarlama İlkeleri • Pazarlama ve Satış Teknikleri • Pazarlama ve Satış Yönetimi	• Pazarlama Yönetimi • Pazarlama Yönetimi I • Pazarlama Yönetimi II • Pazarlamaya Giriş	• Satış ve Pazarlama Teknikleri • Satış Yönetimi • Temel Pazarlama • Tüketici Davranışları • Uluslararası Pazarlama
HUKUK			
• Anayasa Hukuku • Borçlar Hukuku • Borçlar Hukuku Bilgisi • Genel Hukuk • Genel Hukuk Bilgisi • Hukuk Bilgisi	• Hukuka Giriş • Hukuka Giriş ve Savunma Mevzuatı • Hukukun Temel Kavramları • İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku	• İşletme Hukuku • Kıymetli Evrak Hukuku • Şirketler Muhasebesi • Temel Hukuk • Temel Hukuk Bilgisi	• Ticaret Hukuk Bilgisi • Ticaret Hukuku • Ticaret Hukuku Bilgisi • Vergi Hukuku • Vergi Hukukuna Giriş
HALKA İLİŞKİLER			
• Halka İlişkiler ve İletişim • Halka İlişkiler Yönetimi	• Halkla İlişkiler • Halkla İlişkiler ve İletişim	• Halka İlişkiler	• İletişim ve Halkla İlişkiler
GİRİŞİMCİLİK			
• Girişimcilik ve İşletme Yöneticiliği I • Girişimcilik • Girişimcilik I	• Girişimcilik II • Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği • Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi	• Girişimcilik ve Örgüt Kültürü • Girişimcilik ve Proje Yönetimi	• Teknoloji İnovasyon ve Girişimcilik • Uygulamalı Girişimcilik
İSTATİSTİK			
• İstatistik • Uygulamalı İstatistik	• İstatistik I • İstatistik II	• İstatistik Paket Programları	• Sosyal Bilimlerde İstatistik
DIŞ TİCARET İŞLEMLERİ			
	• Dış Ticaret İşlemleri	• Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi	
İNSAN KAYNAKLARI			
• İnsan Kaynakları • İnsan Kaynakları Yön.	• İşe Alım ve Mülakat Teknikleri	• Kariyer Planlama • Kariyer Planlaması	• Kariyer ve Yaşam • Kariyer Yönetimi
ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ			
• Örgütlerde Davranış	• Örgütsel Davranış	• Örgüt Teorisi	
ÜRETİM YÖNETİMİ			
• Lojistik • Üretim Yönetimi	• Üretim Sistemleri • Lojistik Yönetimi	• Tedarik Zinciri Yönetimi	
MUHASEBE VE FİNANS			
• Banka Muhasebesi • Bilgisayarlı Muhasebe • Bilgisayarlı Muhasebe I • Bilgisayarlı Muhasebe II • Bilgisayarlı Muhasebe Uygulamaları • Dış Ticaret İşlemleri Muhasebesi • Dönem Sonu Muhasebe İşlemleri • Envanter Bilanço	• Envanter İşlemleri ve Bilanço • Finans Matematiği • Finansal Analiz • Finansal Muhasebe • Finansal Muhasebe I • Finansal Muhasebe II • Finansal Okuryazarlık • Finansal Piyasalar ve Yatırım Araçları • Finansal Yatırım Araçları • Finansal Yönetim	• Finansın Temelleri • Genel Muhasebe • Genel Muhasebe I • Genel Muhasebe II • İşletme Finansmanı • Mali Tablolar Analizi • Maliyet Analizi • Maliyet Muhasebesi • Muhasebe Denetimi • Muhasebe I • Muhasebe II • Muhasebe İlkeleri	• Muhasebe İşlemleri • Muhasebe Paket Programları • Muhasebe Standartları • Muhasebe Uygulamaları ve Ticari Belgeler • Muhasebeye Giriş • Para ve Sermaye Piyasaları • Sermaye Piyasası • Sermaye Piyasası İşlemleri • Şirketler Muhasebesi • Yönetim Muhasebesi
VERİLEN DİĞER DERSLER			
• Araştırma Projesi • Araştırma Yöntem ve Teknikleri • Araştırma Yöntemleri • Araştırma Yöntemleri ve Seminer • Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri • Ar-Ge ve Yenilik • Avrupa Birliği ve İşletmecilik • Bilgi ve İletişim Teknolojileri • Bilgi ve İletişim Teknolojileri I • Bilgi ve İletişim Teknolojileri II • Bilgi ve İletişim Teknolojisi I • Bilgisayar Büro Programları	• Davranış Bilimleri • Demokrasi ve Sivil Toplum • Dijital Okuryazarlık • Etik • İletişim • İletişim ve Bilgi Yönetimi • İletişim ve Etik • İletişime Giriş • İnovasyon ve Proje Yönetimi • İş Etiği • İş Sağlığı ve Güvenliği • İş Sağlığı ve İş Güvenliği • İş Yeri Uygulamaları • İşletme Becerileri • İşletme Becerileri Grup Çalışması • İşletme Kararlarının Alınması	• İşletmelerde Problem Çözme ve Karar verme • Süreçleri • İşyeri Eğitimi • İşyeri Eğitimi • İşyeri Eğitimi Uygulamaları • Kalite Güvence ve Standartları • Kalite Güvencesi ve Kalite Yönetim Sistemleri • Kalite Yönetim • Kalite Yönetim Sistemleri • Kalite Yönetimi • Kamu Maliyesi • Kamu Yönetimi • Kişisel ve Profesyonel Gelişim • Kongre ve Fuar Yönetimi • Kriz Yönetimi	• Proje Analizi ve Değerlendirme • Proje Yönetimi • Proje Yönetimi I • Proje Yönetimi II • Proje Yönetimi ve Uygulamaları • Risk Yönetimi • Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri • Sosyolojiye Giriş • Sözleşme Yönetimi • Temel İletişim • Ticari Belgeler • Ticari Belgeler ve Uygulama • Toplam Kalite Yönetimi • Toplum Bilim

• Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri	• İşletme Yönetimi Yönlendirilmiş Çalışma	• Kurumsal Yönetim	• Türk vergi Sistemi
• Büro Yönetimi ve İletişim	• İşletmecilik Uygulamaları II	• Mesleki Beceri Kazandırma	• Uluslararası İşletmecilik
• Büro Yönetimi ve İletişim Teknikler	• İşletmelerde Bilgisayar Uygulamaları	• Mesleki Çalışma ve Seminer I	• Üniversite Kültürü
• Büro Yönetimi ve İletişim Teknikleri	• İşletmelerde Etik	• Mesleki Çalışma ve Seminer II	• Yenilik Yönetimi
			• Yönetim Bilgi Sistemleri
			• Yönlendirilmiş Çalışma
			• Yönlendirilmiş Çalışma I
			• Yönlendirilmiş Çalışma II

Derslerin sınıflandırılması dönem bazlı olarak Tablo 4, 5, 6 ve 7’de ve tüm dönemlerin dikkate alınmasıyla oluşturulmuş sınıflandırılma ise Tablo 8.’de detaylı bir şekilde sunulmuştur. Sayısal verilere ilişkin bulgular bir sonraki bölümde değerlendirilerek yorumlanacaktır.

3.3. Araştırmanın Bulguları ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi

İşletme Yönetimi Bölümlerinde verilen derslerin (Tablo 4, 5, 6, 7 ve 8’deki sınıflandırmaya bağlı kalınarak) dönemsel olarak sayıları, ders saatlerinin ortalamaları ve yüzdeleri saptanmıştır. Dört dönem boyunca eğitim veren işletme yönetimi bölümüne ait dönemsel ders dağılımları, aşağıdaki tablolarda sırasıyla gösterilmiştir.

Tablo 9. Birinci Dönem Ders ve Haftalık Ders Saatlerinin Dağılımı

Sınıflandırılan Dersler	Ders Sayısı	Ders Saati			Ders Sayısının Genel Toplam Ağırlığı	Ders Saati Toplamının Genel Toplam Ağırlığı
		Toplamı	En Az	En Fazla		
İşletme I	73	234	2	4	3,2	20,98%
Muhasebe ve Finans I	71	243	2	4	3,42	20,40%
İktisat I	70	186	2	4	2,65	20,11%
Hukuk I	66	153	2	4	2,31	18,97%
Verilen Diğer Dersler I	68	161	1	3	2,37	19,54%
Genel Toplam	348	977				

Birinci dönemde okutulan dersler incelendiğinde, 73 işletme yönetimi bölümünde toplam 348 ders, toplamda 977 ders saati olarak okutulmaktadır. Araştırmaya dahil edilen 73 meslek yüksekokuluna ait işletme yönetimi bölümlerinin tamamında, “İşletme I” olarak sınıflandırılan dersler okutulmaktadır. Bu dersleri sırasıyla 71 ve 70 ders sayısı ile, “Muhasebe ve Finans I” ve “İktisat I” dersleri takip etmektedir. Temel olarak verilen bu derslerin yanında, “Hukuk I” (66 ders sayısı ile) sınıfına giren dersler bölümlerin tamamına yakınında verilmektedir. “Verilen Diğer Dersler I”, Tablo 9’daki söz konusu sınıflandırmaların dışında kalan diğer derslerden oluşmakta ve haftalık en az 1 saat, en fazla ise 3 saat olarak okutulmaktadır. Birinci dönemde haftalık ders saati toplamı açısından, işletme yönetimi bölümlerinde en çok “Muhasebe ve Finans I” sınıflandırılmasına ait dersler okutulmaktadır. Okutulan ders saatleri toplamına göre, “Muhasebe ve Finans I” sınıflandırılmasındaki derslerin ağırlığı (243 toplam ders saatiyle) %24,87’dir. Yani birinci dönemde okutulan derslerin ders saati bakımından dörtte birini muhasebe ve finans dersleri oluşturmaktadır. “Muhasebe ve Finans I” derslerini toplam ders saati bakımından sırasıyla, %23,95; %19,04 ve %15,66 ile “İşletme I”, “İktisat I” ve “Hukuk I” dersleri takip etmektedir. Özetle “Muhasebe ve Finans I”, birinci dönemde toplam ders saati açısından 243 (%24,87) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 71 (%20,40) ders ile ikinci sırada yer almaktadır. Ek olarak, “Muhasebe ve Finans I” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır.

Tablo 10. Birinci Dönem Haftalık Ders Saatlerine Göre Sıklık

Sınıflandırılan Dersler	Ders saatleri							
	1		2		3		4	
	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde
İşletme I	-	-	6	8,22	46	63,01	21	28,77
Muhasebe ve Finans I	-	-	2	2,82	37	52,11	32	45,07
İktisat I	-	-	27	38,57	40	57,14	3	4,29
Hukuk I	-	-	47	71,21	17	25,76	2	3,03
Verilen Diğer Dersler I	3	4,41	37	54,41	28	41,18	-	-

Birinci dönemde İşletme I, Muhasebe ve Finans I ve İktisat I sınıflandırılmasında okutulan dersler çoğunlukla haftada üç ders saati olarak okutulmuştur. Dört saat okutulan derslerin ise büyük çoğunluğunu Muhasebe ve Finans I sınıflandırılmasına giren dersler oluşturmaktadır.

Tablo 11. İkinci Dönem Ders ve Haftalık Ders Saatlerinin Dağılımı

Sınıflandırılan Dersler	Ders Sayısı	Ders Saati			Ortalaması	Ders Sayısının Genel Toplam Ağırlığı	Ders Saati Toplamının Genel Toplam Ağırlığı
		Toplamı	En Az	En Fazla			
Muhasebe ve Finans II	69	240	2	4	3,48	20,47%	26,46%
İktisat II	55	144	2	4	2,62	16,32%	15,88%
Hukuk II	55	129	2	3	2,35	16,32%	14,22%
İstatistik	39	88	2	3	2,26	11,57%	9,7%
İşletme II	18	53	2	4	2,94	5,34%	5,84%
Yönetim	13	36	2	3	2,77	3,86%	3,97%
Verilen Diğer Dersler II	88	217	1	4	2,47	26,11%	23,93%
Genel Toplam	337	907					

İkinci dönemde verilen dersler incelendiğinde ise, incelenen 73 işletme yönetimi bölümünde toplam 337 ders toplamda 907 ders saati olarak okutulmaktadır. İkinci dönemde, en çok 69 ders sayısı ile “Muhasebe ve Finans II” olarak sınıflandırılan dersler okutulmaktadır. Bu dersleri sırasıyla 55, 55, 39, 18 ve 13 ders sayısı ile, “İktisat II”, “Hukuk II”, “İstatistik”, “İşletme II” ve “Yönetim” dersleri takip etmektedir. “Verilen Diğer Dersler II”, Tablo 11’deki söz konusu sınıflandırmaların dışında kalan diğer derslerden oluşmakta ve haftalık en az 1 saat, en fazla ise 4 saat olarak okutulmaktadır. İkinci dönemde, haftalık ders saati toplamı açısından da işletme yönetimi bölümlerinde en çok “Muhasebe ve Finans II” sınıflandırmasına ait dersler okutulmaktadır. Okutulan ders saatleri toplamına göre, “Muhasebe ve Finans II” sınıflandırmasındaki derslerin ağırlığı (240 toplam ders saatiyle) %26,46’dır. Yani ikinci dönemde de okutulan derslerin ders saati bakımından dörtte birini, muhasebe ve finans dersleri oluşturmaktadır. “Muhasebe ve Finans II” derslerini toplam ders saati bakımından sırasıyla, %15,88; %14,22; %9,7; %5,84 ve %3,97 ile “İktisat II”, “Hukuk II”, “İstatistik”, “İşletme II” ve “Yönetim” dersleri takip etmektedir. Özetle “Muhasebe ve Finans II”, ikinci dönemde toplam ders saati açısından 240 (%26,46) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 69 (%20,47) ders ile yine ilk sırada yer almaktadır. Ek olarak, “Muhasebe ve Finans II” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır.

Tablo 12. İkinci Dönem Haftalık Ders Saatlerine Göre Sıklık

Sınıflandırılan Dersler	Ders saatleri							
	1		2		3		4	
	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde
Muhasebe ve Finans II	-	-	1	1,47	34	49,28	34	49,28
İktisat II	-	-	22	40	32	58,18	1	1,82
Hukuk II	-	-	36	65,45	19	34,55	-	-
İstatistik	-	-	29	74,36	10	25,64	-	-
İşletme II	-	-	2	11,11	15	83,33	1	5,56
Yönetim	-	-	3	23,08	10	76,92	-	-
Verilen Diğer Dersler II	1	1,14	49	55,68	34	38,64	4	4,55

Haftalık ders saatleri sıklığında ise yine muhasebe finans derslerinin haftalık ders yüklerinin diğer derslere göre fazla olduğu ve derslerin çoğunlukla 3 ve 4 saat olarak okutulduğu tespit edilmiştir.

Tablo 13. Üçüncü Dönem Ders ve Haftalık Ders Saatlerinin Dağılımı

Sınıflandırılan Dersler	Ders Sayısı	Ders Saati			Ortalaması	Ders Sayısının Genel Toplam Ağırlığı	Ders Saati Toplamının Genel Toplam Ağırlığı
		Toplamı	En Az	En Fazla			
Muhasebe ve Finans III	118	388	2	4	3,28	32,07%	36,47%
Pazarlama	52	147	2	4	2,83	14,13%	13,82%
Yönetim Organizasyon	50	139	2	4	2,78	13,59%	13,06%
Hukuk III	22	57	2	4	2,59	5,98%	5,36%
Dış Ticaret İşlemleri	19	39	2	3	2,05	5,16%	3,67%
Halkla İlişkiler	13	35	2	4	2,69	3,53%	3,29%
İnsan Kaynakları	12	33	2	3	2,75	3,26%	3,10%
Üretim Yönetimi	10	30	2	4	3	2,72%	2,82%
Örgütsel Davranış	8	21	2	3	2,62	2,17%	1,97%
Verilen Diğer Dersler III	64	175	2	6	2,73	17,39%	16,45%
Genel Toplam	368	1064					

Üçüncü dönemde verilen dersler incelendiğinde ise, incelenen 73 işletme yönetimi bölümünde toplam 368 ders toplamda 1064 ders saati olarak okutulmaktadır. Üçüncü dönemde, en çok 118 ders sayısı ile “Muhasebe ve Finans III” olarak sınıflandırılan dersler okutulmaktadır. Bu dersleri sırasıyla 52, 50, 22, 19, 13, 12, 10 ve 8 ders sayısı ile, “Pazarlama”, “Yönetim

Organizasyon”, “Hukuk III”, “Dış Ticaret İşlemleri”, “Halkla İlişkiler”, “İnsan Kaynakları”, “Üretim Yönetimi” ve “Örgütsel Davranış” dersleri takip etmektedir. “Verilen Diğer Dersler III”, Tablo 13’deki söz konusu sınıflandırmaların dışında kalan diğer derslerden oluşmakta ve haftalık en az 2 saat, en fazla ise 6 saat olarak okutulmaktadır. Üçüncü dönemde, haftalık ders saati toplamı açısından da işletme yönetimi bölümlerinde en çok “Muhasebe ve Finans III” sınıflandırmasına ait dersler okutulmaktadır. Okutulan ders saatleri toplamına göre, “Muhasebe ve Finans III” sınıflandırmasındaki derslerin ağırlığı (388 toplam ders saatiyle) %36,47’dir. Yani üçüncü dönemde okutulan derslerin ders saati bakımından üçte birini, muhasebe ve finans dersleri oluşturmaktadır. Özetle “Muhasebe ve Finans III”, üçüncü dönemde toplam ders saati açısından 388 (%36,47) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 118 (%32,07) ders ile yine ilk sırada yer almaktadır. Ek olarak, “Muhasebe ve Finans III” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır. Ayrıca, üçüncü dönemde verilen muhasebe ve finans derslerinin sayısı diğer dönemlere göre artmış ve bu durum dönem içindeki ağırlığını da artırmıştır.

Tablo 14. Üçüncü Dönem Haftalık Ders Saatlerine Göre Sıklık

Sınıflandırılan Dersler	Ders saatleri							
	2		3		4		6	
	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde
Muhasebe ve Finans III	10	8,47	64	54,24	44	37,29	-	-
Pazarlama	10	19,23	41	78,85	1	1,92	-	-
Yönetim Organizasyon	15	30	31	62	4	8	-	-
Hukuk III	11	50	9	40,91	2	9,09	-	-
Dış Ticaret İşlemleri	18	94,74	1	5,26	-	-	-	-
Halkla İlişkiler	6	46,15	5	38,46	2	15,38	-	-
İnsan Kaynakları	3	25	9	75	-	-	-	-
Üretim Yönetimi	2	20	6	60	2	20	-	-
Örgütsel Davranış	3	37,5	5	62,5	-	-	-	-
Verilen Diğer Dersler III	27	42,19	29	45,31	7	10,94	1	1,56

Ders sıklığı açısından üçüncü dönemde yine muhasebe finans derslerinin haftalık ders saati yükünün diğer derslere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 15. Dördüncü Dönem Ders ve Haftalık Ders Saatlerinin Dağılımı

Sınıflandırılan Dersler	Ders Sayısı	Ders Saati				Ders Sayısının Genel Toplam Ağırlığı	Ders Saati Toplamının Genel Toplam Ağırlığı
		Toplamı	En Az	En Fazla	Ortalaması		
Muhasebe ve Finans IV	53	157	2	4	2,96	16,93%	15,83%
İnsan Kaynakları Yönetimi	42	126	2	4	3	13,42%	12,70%
Üretim Yönetimi	41	122	2	4	2,97	13,10%	12,30%
Girişimcilik	38	131	2	4	3,44	12,14%	13,21%
Hukuk Dersleri IV	37	103	2	4	2,78	11,82%	10,38%
Pazarlama	23	62	2	4	2,69	7,35%	6,25%
Yönetim Organizasyon	15	42	2	4	2,8	4,79%	4,23%
Türk Vergi Sistemi	9	27	2	4	3	2,88%	2,72%
Örgütsel Davranış	7	20	2	4	2,86	2,24%	2,02%
Verilen Diğer Dersler IV	48	202	2	5	2,60	15,34%	20,36%
Genel Toplam	313	992					

Dördüncü dönemde verilen dersler incelendiğinde ise, incelenen 73 işletme yönetimi bölümünde toplam 313 ders toplamda 992 ders saati olarak okutulmaktadır. Dördüncü dönemde, en çok 53 ders sayısı ile “Muhasebe ve Finans IV” olarak sınıflandırılan dersler okutulmaktadır. Bu dersleri sırasıyla 42, 41, 38, 37, 23, 15, 9 ve 7 ders sayısı ile, “İnsan Kaynakları Yönetimi”, “Üretim Yönetimi”, “Girişimcilik”, “Hukuk Dersleri IV”, “Pazarlama”, “Yönetim Organizasyon”, “Türk Vergi Sistemi” ve “Örgütsel Davranış” dersleri takip etmektedir. “Verilen Diğer Dersler IV”, Tablo 15’deki söz konusu sınıflandırmaların dışında kalan diğer derslerden oluşmakta ve haftalık en az 2 saat, en fazla ise 5 saat olarak okutulmaktadır. Dördüncü dönemde, haftalık ders saati toplamı açısından da işletme yönetimi bölümlerinde en çok “Muhasebe ve Finans IV” sınıflandırmasına ait dersler okutulmaktadır. Okutulan ders saatleri toplamına göre, “Muhasebe ve Finans IV” sınıflandırmasındaki derslerin ağırlığı (157 toplam ders saatiyle) %15,83’tür. Yani dördüncü dönemde okutulan derslerin ders saati bakımından beşte birinden daha fazlasını, muhasebe ve finans dersleri oluşturmaktadır. Özetle “Muhasebe ve Finans IV”, dördüncü dönemde toplam ders saati açısından 157 (%15,83) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 53 (%16,93) ders ile yine ilk sırada yer almaktadır. Ek olarak, “Muhasebe ve Finans IV” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır. Ayrıca, İşletme yönetimi bölümünün dördüncü dönemde zorunlu ders çeşitliliği diğer dönemlere göre artmıştır. Bu dersler içinde muhasebe finans derslerinin toplam ders saat ağırlığı ilk üç dönemde olduğu gibi diğer derslere göre daha fazladır.

Tablo 16. Dördüncü Dönem Haftalık Ders Saatlerine Göre Sıklık

Sınıflandırılan Dersler	Ders saatleri							
	2		3		4		5	
	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde	Sıklık	Yüzde
Muhasebe ve Finans IV	14	26,42	27	50,94	12	22,64	-	-
İnsan Kaynakları Yönetimi	4	9,52	34	80,95	4	9,52	-	-
Üretim Yönetimi	10	24,39	22	53,66	9	21,95	-	-
Girişimcilik	4	10,53	13	34,21	21	55,26	-	-
Hukuk Dersleri IV	16	43,24	13	35,14	8	21,62	-	-
Pazarlama	9	39,13	12	52,17	2	8,7	-	-
Yönetim Organizasyon	5	33,33	8	53,33	2	13,33	-	-
Türk Vergi Sistemi	3	33,33	3	33,33	3	33,33	-	-
Örgütsel Davranış	1	14,29	6	85,71	-	-	-	-
Verilen Diğer Dersler IV	25	52,08	18	37,50	4	8,33	1	2,08

Son dönem haftalık ders saatlerinin sıklığında ise, girişimcilik sınıflandırmasına giren derslerin ağırlıkla 4 saat okutulduğu, muhasebe ve finans derslerinin ise ağırlıklı olarak 3 saat okutulduğu tespit edilmiştir.

Tablo 17. Tüm Derslerin Genel Değerlendirilmesi

Sınıflandırılan Dersler	Ders Sayısı	Ders Saati				Ders Sayısının Genel Toplam Ağırlığı	Ders Saati Toplamının Genel Toplam Ağırlığı
		Toplamı	En Az	En Fazla	Ortalama		
Muhasebe ve Finans	311	1028	2	4	3,30	22,77%	26,61%
Hukuk	180	442	2	4	2,45	13,18%	11,44%
İktisat	135	357	2	4	2,64	9,88%	9,24%
Pazarlama	94	263	2	4	2,80	6,88%	6,81%
Genel İşletme	92	290	2	4	3,15	6,73%	7,51%
Yönetim Organizasyon	82	230	2	4	2,80	6,00%	5,95%
İnsan Kaynakları	64	177	1	4	2,77	4,69%	4,58%
Üretim Yönetimi	56	164	2	4	2,93	4,10%	4,25%
İstatistik	50	119	2	4	2,38	3,66%	3,08%
Girişimcilik	49	161	2	4	3,29	3,59%	4,17%
Örgütsel Davranış	24	65	2	3	2,71	1,76%	1,68%
Halka İlişkiler	22	56	2	4	2,54	1,61%	1,45%
Dış Ticaret İşlemleri	19	39	2	3	2,05	1,39%	1,01%
Verilen Diğer Dersler	188	472	1	6	2,51	13,76%	12,22%
Genel Toplam	1366	3863					

Tablo 17’de tüm dönemlerde okutulan derslere ait genel bir değerlendirme yapılabilmesi için, dersler tekrar sınıflandırılmıştır. Buna göre 73 işletme yönetimi bölümünün dört döneminde, toplam 1366 ders okutulmakta ve bu derslerin 311’ini muhasebe ve finans dersleri oluşturmaktadır. Muhasebe ve finans derslerinin haftalık ders yükünün, okutulan diğer derslere göre en yüksek (ders saati ortalaması 3,30) olduğu tespit edilmiştir. Ders saati açısından incelendiğinde ise, muhasebe ve finans derslerinin ders saat toplamı 1028’dir ve bu dört dönemin ders saatleri toplamının %26,61’ini oluşturmaktadır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Küreselleşen dünyada, ticari kuruluş ve endüstriler sürekli bir değişim içerisindedir. Bu değişim süreci, geleneksel konularda bilgili, teknik ve bireysel iş becerilerine sahip yöneticilere ve personele olan ihtiyacı arttırmıştır. Bu noktada, doğru, etkin ve kaliteli bilgiye zamanında ulaşmak büyük öneme sahip bir konu haline gelmiştir.

Bir bilgi sistemi olan muhasebe ve finans, karar alıcıların doğru bilgilere ulaşmasında büyük bir önem arz etmektedir. Bu önemin bir gereği olarak, muhasebe ve finansa ilişkin işlemlerin doğru bir şekilde kavranması ve uygulanabilmesi için kaliteli bir eğitim sistemi oluşturmak gerekmektedir. Ancak, muhasebe ve finans alanında kaliteli bir eğitim sistemi oluşturmak için dünyaca kabul edilmiş ortak bir standart bulunmamaktadır. Farklı ülke ve üniversitelerde, muhasebe ve finans derslerinin içerik, düzey ve kalitesi bakımından birçok farklılık bulunmaktadır. Bu çalışmada, araştırma kapsamında ele alınan İşletme Yönetimi Bölümlerinin birinci döneminde, “Muhasebe ve Finans I” olarak sınıflandırılan derslerin toplam ders saati açısından 243 (%24,87) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 71 (%20,40) ders ile ikinci sırada yer aldığı ve ek olarak, “Muhasebe ve Finans I” derslerinin en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, İşletme Yönetimi Bölümlerinin birinci döneminde, toplam 348 ders, 977 ders saati olarak okutulmaktadır. Bu 348 dersin 71’i, 977 ders saatinin ise 243’ü muhasebe finans derslerine aittir. Bu sonuçlar, birinci dönemde İşletme Yönetimi Bölümlerinde okutulan derslerin dörtte birinin muhasebe ve finans dersleri olduğunu açıkça göstermektedir.

İkinci dönemde “Muhasebe ve Finans II”, toplam ders saati açısından 240 (%26,46) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 69 (%20,47) ders ile yine ilk sırada yer almaktadır ve ek olarak, “Muhasebe ve Finans II” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır. Ayrıca, İşletme Yönetimi Bölümlerinin ikinci döneminde, toplam 337 ders, 907 ders saati olarak okutulmaktadır. Bu 337 dersin 69’u, 907 ders saatinin ise 240’ı muhasebe finans derslerine aittir. Bu sonuçlar, ikinci dönemde de İşletme Yönetimi Bölümlerinde okutulan derslerin dörtte birinin muhasebe ve finans dersleri olduğunu açıkça göstermektedir.

Üçüncü dönemde “Muhasebe ve Finans III”, toplam ders saati açısından 388 (%36,47) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 118 (%32,07) ders ile yine ilk sırada yer almaktadır ve ek olarak, “Muhasebe ve Finans III” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır. Ayrıca, İşletme Yönetimi Bölümlerinin üçüncü döneminde, toplam 368 ders, 1064 ders saati olarak okutulmaktadır. Bu 368 dersin 118’i, 1064 ders saatinin ise 388’i muhasebe finans derslerine aittir. Bu sonuçlar, üçüncü dönemde de İşletme Yönetimi Bölümlerinde okutulan derslerin üçte birinin muhasebe ve finans dersleri olduğunu açıkça göstermiş ve söz konusu dönemde verilen muhasebe ve finans derslerinin sayısı diğer dönemlere göre hem sayı hem de ağırlık bakımından artmıştır.

Dördüncü ve son dönemde “Muhasebe ve Finans IV”, toplam ders saati açısından 157 (%15,83) ders saatiyle ilk sırada, ders sayısı açısından incelendiğinde ise 53 (%16,93) ders ile yine ilk sırada yer almaktadır ve ek olarak, “Muhasebe ve Finans IV” dersleri en az 2 en çok ise 4 saat olarak okutulmaktadır. Ayrıca, İşletme Yönetimi Bölümlerinin dördüncü döneminde, toplam 313 ders, 992 ders saati olarak okutulmaktadır. Bu 313 dersin 53’ü, 992 ders saatinin ise 157’si muhasebe finans derslerine aittir. Bu sonuçlar, dördüncü dönem içinde de muhasebe finans derslerinin toplam ders saat ağırlığının ilk üç dönemde olduğu gibi diğer derslere göre daha fazla olduğunu göstermektedir. Dördüncü dönemde zorunlu ders çeşitliliğinin diğer dönemlere göre arttığı da yapılan incelemeler sonucunda elde edilmiştir. Çalışmanın sonuçları tüm dönemleri içerecek şekilde ele alındığında ise, 73 işletme yönetimi bölümünde toplam 1366 ders okutulmakta ve bu derslerin 311’ini muhasebe ve finans dersleri oluşturmaktadır. Muhasebe ve finans derslerinin haftalık ders yükünün, okutulan diğer derslere göre en yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ders saati açısından incelendiğinde ise, muhasebe ve finans derslerinin ders saat toplamı 1028’dir ve bu dört dönemin ders saatleri toplamının %26,61’ini oluşturmaktadır.

Terzi, Şen ve Solak (2013) çalışmalarında, işletme lisans bölümleri muhasebe derslerine yeterli bir oranda zorunlu ders olmadığını, bunun yanı sıra seçmeli derslerde ise çok daha yetersiz kaldığını da tespit etmişlerdir. Fakat bu çalışma sonucunda önlisans programlarının zorunlu derslerinin büyük bir bölümü muhasebe ve finans derslerini kapsadığı tespit edilmiştir.

Subaşı ve Demir (2009), lisans bölümlerinde zorunlu muhasebe dersi veren üniversiteler incelendiğinde devlet üniversitelerinin büyük çoğunluğunun tüm öğretim yıllarında zorunlu muhasebe dersi açtığını tespit etmişlerdir. Önlisans programlarını inceleyen bu çalışmada da incelenen tüm üniversitelerde muhasebe ve finans derslerinin tüm öğretim dönemlerinde zorunlu olarak açıldığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada ulaşılan sonuçlar ile Terzi, Şen ve Solak (2013)’in ve Subaşı ve Demir (2009)’in yapmış oldukları çalışmanın sonuçları ile benzerlikler göstermekle birlikte bu çalışma, işletme yönetimi önlisans programlarını dikkate alması ve ders sayılarıyla beraber, okutulan tüm derslerin incelenmesi açısından farklılık taşımaktadır.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular özetlenecek olursa, Türkiye’deki İşletme Yönetimi Bölümlerinin tüm dönemlerinde en çok okutulan zorunlu derslerin muhasebe ve finans alanına ait derslerden oluştuğu tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar, Türkiye’deki İşletme Yönetimi Bölümlerinin muhasebe ve finans alanında yeterince derse yer verdikleri ve muhasebe ve finans eğitiminin doğru, etkin ve kaliteli olarak değerlendirilebileceği şeklinde yorumlanabilir. Türkiye’deki İşletme Yönetimi Bölümlerinin, uygulamalı ve sahada muhasebe ve finans eğitimlerine de yer vererek, bu kaliteyi çok daha fazla arttırabileceği yönünde bir öneride bulunulabilir. Ayrıca yapılan çalışmada sadece zorunlu dersler dikkate alınmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda seçmeli derslerde analize dahil edilerek derslere daha geniş bir çerçeveden bakılabilir.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

- Brown, A., & Rich, M. (2020). Pedagogy and Evaluation: The Challenge for Business and Management Degree Courses in the 21st Century. *The Electronic Journal of Business Research Methods*, 18 (2), 84-99.
- Çürük, T., & Doğan, Z. (2001). Muhasebe Eğitiminin İşletmelerin Taleplerini Karşılama Düzeyi: Türkiye Örneği. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 28 (3-4), 281-310.
- Heilporn, G., & Desrochers, M.-E. (2020). Students’ Learning Support and Perceptions in an Online Mathematics Course in a Business Faculty. *The Canadian Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 11 (1), Article 5.
- Kipping, M., Üsdiken, B., & Puig, N. (2004). Imitation, Tension and Hybridization: Multiple “Americanizations Management Education in Mediterranean Europe”. *Journal of Management Inquiry*, 13 (2).
- Miah, S. J., & Solomonides, I. (2021). Design Requirements of a Modern Business Master’s Degree Course: Perspectives of Industry Practitioners. *Education and Information Technologies* (2021) 26, 763–781.

- Özkul, A. S. (2012). 19. Yüzyıl Türk Yükseköğretiminde İşletme Eğitimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2012/2, Sayı:16, 223-241.
- Sargut, A. S. (2009). Türkiye’de İşletme Yönetimi Eğitiminin Kurumsal Çerçevesi: Çeşitlilikten Eşbiçimliliğe, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, Nisan 2009, 4 (1), 51-63.
- Subaşı, Ş., & Demir, B. (2009). Fakültelerin İşletme Bölümlerinde Verilen Muhasebe Derslerinin Durum Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 2009, Sayı 44, 127-137.
- Teker, S. (1998). İşletmecilik Eğitiminde Dünya Standartlarına Ulaşılması. 6. İşletmecilik Kongresi Bildiri Kitabı, *Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, 12-14 Kasım.
- Terzi, S., Şen, İ. K., & Solak, B. (2013). Bologna Sürecinin Muhasebe Eğitimine Etkisi: Üniversitelerin İşletme Bölümlerinin Ders Programları Üzerine Bir İnceleme. *Muhasebe ve Finansman Dergisi Temmuz 2013*, 83-100.
- Ünal, O., & Doğanay, M. (2009). Lisans Düzeyindeki Muhasebe Eğitiminin Etkinliği: Sayıştay Özelinde Ampirik Bir Çalışma. *Sayıştay Dergisi Sayı 74-75, Temmuz-Aralık 2009*, 117-138.
- Üsdiken, B. (2003). Türkiye’de İş Yapmanın ve İşletmenin Akademikleştirilmesi, 1930-1950. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 58 (1), 119-147.
- Yelkikalan, N., & Pazarçık, Y. (2005). İşletme Eğitiminde Global Perspektif: ÇOMÜ BİGA İ.İ.B.F. Örneği. *Selçuk Üniversitesi Karaman İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2 (5), 1-20.
- Yüksek Öğretim Kurumu (2021). İşletme Yönetimi Programı Bulunan Tüm Üniversiteler, İşletme Yönetimi Programı Bulunan Tüm Üniversiteler, <https://yokatlas.yok.gov.tr/onlisans-program.php?b=30009>. (Erişim Tarihi: 01.02.2021).
- Yüksel, A. S. (1998). İşletme Öğretiminde Evrim ve İlgili Çekici Sentez Örneği: Ali Haydar Aksoy. *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öneri Dergisi*, 2 (9), 15-16.
- Zaif, F., & Ayanoğlu, Y. (2007). Muhasebe Eğitiminde Kalitenin Artırılmasında Ders Programlarının Önemi: Türkiye’de Bir İnceleme. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 115-136.

